

Уляна Зеновіївна **ВАТАМАНЮК-ЗЕЛІНСЬКА**

д.е.н., професор, Львівський національний університет імені І. Франка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4971-5763>

e-mail: watamanyuk@ukr.net

Наталія Богданівна **БУНДЗ**

студентка, Львівський національний університет імені І. Франка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0009-9130>

e-mail: natalyabundz@ukr.net

АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА ОБСЯГІВ МІЖНАРОДНОЇ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ УКРАЇНИ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД

У статті проаналізовано обсяги фінансової допомоги, отриманої Україною від міжнародних партнерів за період з 24 січня 2022 р. до 24 лютого 2023 р. Виявлено, що найбільш бажаною формою фінансової підтримки для України є гранти, тому здійснено акцент саме на допомозі, наданій у формі грантів. Більш детально зосереджено увагу на фінансовій допомозі від Міжнародних фінансових організацій, зокрема МВФ та Світового банку. Виділено основні проблеми, які перешкоджають Україні отримувати більші обсяги фінансової допомоги від міжнародних партнерів. У результаті дослідження виділено ключові рекомендації, які впливатимуть на перспективи вступу України до ЄС та можливість отримання підтримки та допомоги від міжнародних партнерів у відновленні нашої країни.

Ключові слова: фінансові ресурси, міжнародна допомога, гранти, кредити, війна

ВСТУП

Повномасштабна російська агресія стала глобальним викликом сучасності для України та причиною реструктуризації економічної системи. Більшість сфер господарювання були вимушені адаптуватись до сучасних непрогнозованих умов воєнного стану. У результаті склалася кризова ситуація в усіх секторах економіки. Спостерігаються такі негативні явища, як зниження виробництва; зростання безробіття, міграція; погіршення соціальної ситуації; зростання обсягів державного боргу та дефіциту державного бюджету; зниження ефективної діяльності банківських установ; розвиток інфляційних процесів в економіці тощо. Для того щоб їх подолати та забезпечити фінансову стабілізацію й економічне відновлення, Україні необхідна підтримка міжнародних партнерів, оскільки вітчизняна економіка зараз не здатна самостійно «пережити» падіння, спричинене нападом росії. Міжнародна фінансова допомога стала основним джерелом покриття значних бюджетних потреб під час повномасштабної війни, саме тому аналіз співпраці України з міжнародними партнерами та аналітична оцінка міжнародної фінансової допомоги для нашої країни у воєнний період є надзвичайно актуальною тематикою дослідження.

Сьогодні тема міжнародної фінансової допомоги для України привертає увагу багатьох вчених-економістів, дослідників та аналітиків. Протягом останнього року міжнародна фінансова підтримка України стала предметом дослідження вітчизняних та іноземних економістів, серед яких Л.М. Маршук, А.В. Бабюк, Л.В. Страпачук [1], М. Самойлюк, М. Репко [2], представники Кільського інституту світової економіки, зокрема Кейтін Бушнелл, Андре Франк, Лукас Франц, Стефан Шрамм та Крістоф Требеш [3], дослідники Національного інституту стратегічних досліджень [6] та ін. Проте, незважаючи на чималу кількість публікацій, ця тема потребує подальшого дослідження та аналізу.

МЕТА статті полягає в аналітичному оцінюванні обсягів фінансової допомоги від міжнародних партнерів, отриманої Україною в умовах воєнного стану у рамках міжнародної співпраці і на цій основі визначення умов для подальшого її залучення з метою повоєнної відбудови нашої держави.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Стаття базується на працях вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів, дослідників та аналітиків, а також на офіційних звітах і статистиці Міністерства фінансів України та міжнародних фінансових організацій. У дослідженні застосовано методи аналізу і синтезу, порівняння та узагальнення тощо.

РЕЗУЛЬТАТИ

Міжнародна фінансова підтримка – це форма взаємин між суб'єктами міжнародних фінансово-економічних відносин, яка забезпечується механізмами регулювання, фінансування, нагляду та консультування стосовно руху позикового капіталу [1]. Міжнародні організації та країни-партнери взяли на себе зобов'язання з виділення значних обсягів цього фінансування на вирішення гуманітарних питань, зміцнення обороноздатності, підтримку економіки України. Так, завдяки фінансовій підтримці від партнерів Уряд має змогу виконувати соціальні зобов'язання перед військовими, лікарями, освітянами та пенсіонерами, а також здійснювати інші першочергові видатки.

Фінансова допомога від міжнародних партнерів надходить до України у різних формах: кредити, гранти, гарантії за кредитами, а також відкриті в НБУ валютні своп-лінії, які дають змогу оплачувати імпорт та невідкладні військові потреби в іноземній валюті (рис. 1). Гранти – це безповоротна допомога країні, що перебуває у воєнному стані. З рис. 1 видно, що 41 % фінансової допомоги, виділеної партнерами Україні, є грантовою. Це фінансування надходить від Світового банку, США, Великої Британії, Німеччини, Італії, Норвегії тощо.

Рис. 1. Форми міжнародної фінансової допомоги, отриманої за січень 2022 – лютий 2023 рр., % (побудовано авторами на основі [3])

Водночас гранти можуть використані для фінансування різних проєктів, включаючи розвиток інфраструктури та гуманітарну допомогу.

Гарантії як форма міжнародної фінансової допомоги від партнерів в час війни – це зобов'язання третьої сторони (наприклад, держави-партнера) гарантувати погашення кредиту у випадку невиконання зобов'язань боржником. Це дає змогу Україні отримати кредити на більш вигідних умовах, оскільки ризик для кредитора знижується. Однак частка гарантій у загальній структурі міжнародної фінансової допомоги становить лише 3%.

Але більша частина фінансової допомоги, отриманої від міжнародних партнерів – це кредити з мінімальними відсотками, які Україна погашатиме після завершення війни. Їхня частка у загальній структурі фінансової підтримки становить 55%. З одного боку, значна частина кредитного фінансування (у формі позик та гарантій) є позитивним сигналом, адже це означає, що кредитори вірять у перемогу України. Ніхто б не кредитував країну, що ось-ось зникне з політичної карти світу. З іншого боку, кредити рано чи пізно доведеться повертати. Це стане додатковим тягарем для нації, що буде зайнята повною відбудовою держави [2].

Загалом, за даними Кільського інституту світової економіки, за період з 24 січня 2022 р. до 24 лютого 2023 р. обсяги міжнародної фінансової допомоги перевищили 84 млрд євро [3]. Зокрема, на рис. 2 видно, що найбільшим донором для України за цей період були Інституції ЄС: Європейська комісія, Рада ЄС та Європейський фонд миру. Їхня допомога за досліджуваний період становить 28,32 млрд євро. Наступним надзви-

чайно важливим партнером України є США, які надали нашій державі фінансову допомогу на суму 24,46 млрд євро. Варто зазначити, що від країн-учасниць ЄС Україна отримала 5,26 млрд євро, зокрема Німеччина виділила 1,3 млрд євро, Нідерланди – 0,99 млрд євро, Польща – 0,93 млрд євро, Франція – 0,70 млрд євро, Іспанія – 0,35 млрд євро, Італія – 0,31 млрд євро, Португалія – 0,25 млрд євро, Швеція – 0,17 млрд євро тощо. Великі суми фінансової допомоги також надають такі країни, як Японія, Велика Британія та Канада – 5,66 млрд євро, 2,94 млрд євро та 2,06 млрд євро відповідно.

Важливо зауважити, що серед отриманої фінансової допомоги найбільш бажаними для України є гранти, оскільки це безповоротна допомога, яка є вкрай важливою для країни, яка перебуває у воєнному стані, оскільки вони не збільшать її борговий тягар. Для нашої держави отримання грантів є дуже важливим, оскільки зазначені грантові кошти є вагомим внеском у фінансування невідкладних першочергових потреб, а також для відновлення нашої країни. Їх надходження дасть змогу забезпечувати виплати заробітних плат, соціальних і пенсійних виплат та допомогу для внутрішньо переміщених осіб в умовах боротьби з агресором, а також поступово відновлювати підприємницький потенціал нашої держави.

Загальна сума грантової допомоги становить 28,16 млрд євро, а найбільшим донором нашої держави під час повномасштабного вторгнення стали США, виділивши за період з січня 2022 до лютого 2023 рр. 23,46 млрд євро у формі грантів. Детальнік інформацію про міжнародну фінансову допомогу для України, що надана у формі грантів, зображено на рис. 3.

Як видно з рис. 3, міжнародними партнерами, які надають фінансову допомогу виключно у формі грантів є Норвегія, Португалія та інші країни, серед яких Фінляндія, Данія, Австрія та Бельгія. Питома вага грантів у загальній міжнародній фінансовій допомозі, наданій зазначеними країнами, становить 100%. Зокрема, Норвегія надала Україні грантової допомоги на суму 0,96 млрд євро, Португалія – 0,25 млрд євро, Фінляндія – 0,08 млрд євро, Данія – 0,06 млрд євро, Австрія – 0,04 млрд євро та Бельгія – 0,01 млрд євро. До країн, які не надають грантів для України, належать Франція та Японія.

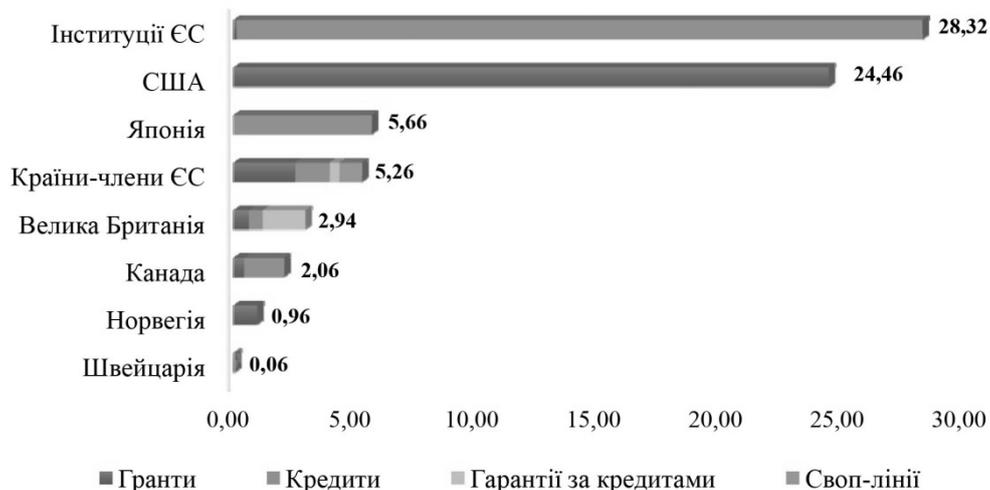

Рис. 2. Міжнародна фінансова допомога від партнерів за січень 2022 – лютий 2023 рр., млрд євро (побудовано авторами на основі [3])

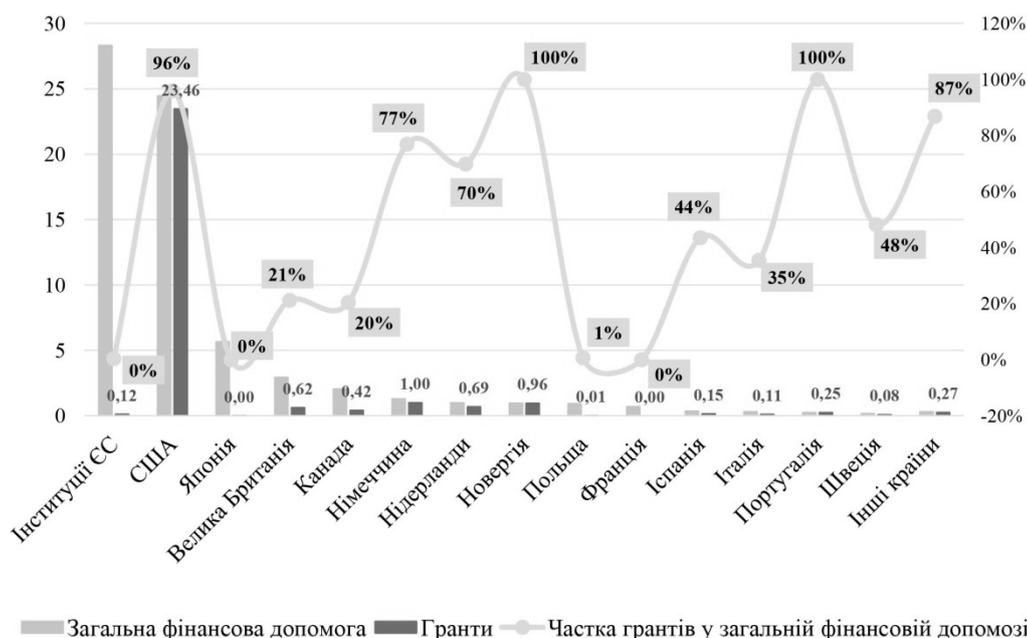

Рис. 3. Грантова допомога Україні від міжнародних партнерів за винятком МФО за січень 2022 – лютий 2023 рр., млрд євро (побудовано авторами на основі [3])

Крім цього, досить велику суму грантової допомоги за досліджуваний період надала Німеччина – 1 млрд євро грантів. Ще 0,62 млрд євро безповоротної допомоги виділила Велика Британія, 0,15 млрд євро – Іспанія, 0,11 млрд євро – Італія, 0,08 млрд євро – Швеція, 0,12 млрд євро – Інституції ЄС тощо. Ці кошти спрямовуються на найактуальніші витрати державного бюджету, зокрема у соціальній та гуманітарній сферах. Частину коштів також спрямовують на підтримку продовольчої безпеки та посилення економічної стійкості України.

Окремо варто виділити фінансову підтримку від міжнародних фінансових організацій, а саме від Міжнародного валютного фонду (МВФ), Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР), Групи Світового банку та Європейського інвестиційного банку (ЄІБ) (рис. 4). Найбільшу суму фінансової допомоги серед МФО надав Світовий банк – 6,91 млрд євро, що займає 46 % у загальній структурі фінансової допомоги, наданої МФО. МВФ за досліджуваний період надав Україні фінансової допомоги на суму 3,19 млрд євро (21 %), ЄБРР – 2,78 млрд євро (19 %) та ЄІБ – 2 млрд євро (13 %). Частково це грантова допомога, яку Україна не повертатиме. Але більша частина – кредити з мінімальними відсотками, які Україна погашатиме після завершення війни.

З рис. 4 зрозуміло, що Світовий банк дуже плідно підтримує Україну у боротьбі з агресором та робить значний внесок задля перемоги України. Необхідно зазначити, що досить велика сума допомоги від Світового банку надходить у формі грантів. З метою надання підтримки Україні під час війни Світовий банк створив новий ефективний фінансовий механізм на безповоротній основі – Цільовий фонд багатьох донорів, – завдяки чому вдалося залучити грантові кошти на суму 1,088 млрд євро та 7,5 млрд доларів від таких країн як США, Велика Британія, Данія, Нідерланди, Австрія, Норвегія, Литва та Латвія [4].

Також слід відзначити, що 12 квітня 2023 р. Світовий банк оголосив про виділення гранту в розмірі

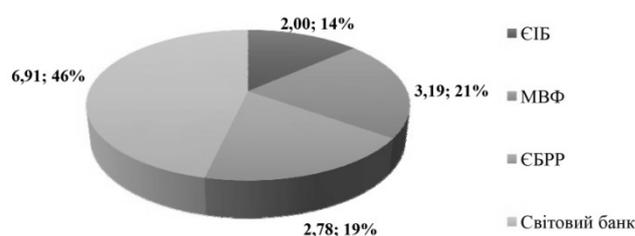

Рис. 4. Міжнародна фінансова допомога від міжнародних фінансових організацій (МФО) за січень 2022 – лютий 2023 рр., млрд євро (побудовано авторами на основі [3])

200 млн дол. на проєкт з ремонту енергетичної інфраструктури України. Кошти для цього проєкту надано в рамках Цільового фонду підтримки, відновлення, відбудови та реформування України. Передбачається, що в міру розширення масштабів проєкту додаткове фінансування від партнерів надійде у вигляді грантів та інших внесків у розмірі до 300 млн дол. США [5]. Кошти, які будуть залучені, мають на меті відновлення електромереж та систем тепlopостачання у деяких українських містах, а саме Києві, Миколаєві, Сумах, Харкові та містах Чернігівської обл. Основна мета цих зусиль полягає у покращенні якості життя місцевого населення та забезпеченні надійних та стабільних інфраструктурних систем, що забезпечать безперебійне функціонування міст у майбутньому.

Крім цього, 28 квітня 2023 р. Україна отримала грант у розмірі 2,5 млрд дол. від США. Фінансування надано через Цільовий фонд Світового банку в рамках четвертого додаткового фінансування для Проєкту «Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні» (PEACE) [6]. Залучені кошти буде використано на покращення працездатності системи державних органів, освіти, охорони здоров'я та служб першого реагування, а також на забезпечення пенсійних виплат та програм державної соціальної допомоги.

Ще одним міжнародним партнером, який робить вагомий внесок у перемогу України, є МВФ. Зокрема,

у квітні 2022 р. МВФ ухвалив рішення про створення адміністративного рахунку для зарахування коштів у вигляді частки Спеціальних прав запозичень від країн-донорів на користь України [7]. Цей інструмент створено з метою забезпечення ефективної координації та розподілу фінансової допомоги, отриманої від міжнародних донорів, для підтримки України в різних галузях, таких як утримання платіжного балансу, фінансування державного бюджету та стабілізація економіки. Це дає змогу Україні отримувати значну фінансову допомогу від партнерів, зокрема у формі грантів, і забезпечує ефективне використання цих коштів. Перші кошти, які Україна отримала через механізм адміністративного рахунку МВФ, були від Канади, яка надала нашій державі пільговий кредит на суму 773 млрд дол.

МВФ продовжує підтримувати Україну і сьогодні, про що свідчить те, що вкінці березня 2023 р. виконавча рада МВФ схвалила чотирирічний пакет фінансування для України на 15,6 млрд дол. Виділені кошти буде спрямовано на фінансування критичних видатків та збереження макрофінансової стабільності. Слід зауважити, що це найбільша позика, яку Україна отримала з моменту повномасштабного вторгнення росії, і перший великий фінансовий пакет, який схвалено МВФ для країни, яка перебуває в активному збройному конфлікті. Цей кредитний пакет має на меті допомогти Україні забезпечити стабільність та економічний ріст у непевних умовах, пов'язаних із конфліктом та іншими викликами, з якими зіткнулася країна.

Сьогодні надзвичайно велика кількість міжнародних партнерів продовжують надавати Україні фінансову допомогу, адже така підтримка сьогодні – це не просто допомога окремій державі, – це допомога всьому світу. Зараз для нашої держави головне не те, в якій формі буде надходити фінансова допомога, а те, з якою швидкістю, – це потрібно для того, щоб наша фінансова система вижила. Зараз 60 % бюджету України призначено для витрат на військову сферу, що залишає обмежені ресурси для соціальних потреб. Україна змушена отримувати фінансову допомогу від інших країн для покриття витрат на соціальні потреби, такі як зарплати та пенсії [8]. Це означає, що якщо така допомога перестане надходити або буде затримана, Україна може стати неспроможною забезпечити своїх громадян необхідними соціальними послугами та виплатами, що може призвести до серйозної соціальної напруги.

Проте є низка проблем, які значною мірою перешкоджають Україні отримувати більші обсяги фінансової допомоги від міжнародних партнерів, серед яких:

- недостатній рівень боротьби з корупцією: корупція є однією з основних проблем України, яка є перешкодою для приваблення інвестицій та залучення фінансової допомоги. Міжнародні партнери очікують від України більш ефективної боротьби з корупцією та належної державної реформи, щоб забезпечити ефективне використання фінансової допомоги;

- недостатня реформація економіки та бюджетної системи: Україна стикається з проблемою недостатньої ефективності державного управління та недостатньою бюджетною дисципліною, що змушує міжнародних партнерів стежити за витратами України та бути обережними стосовно надання нових позик та грантів;

- низький рівень довіри до української влади та

недостатня прозорість у діяльності владних структур. Це призводить до складнощів у взаємодії з міжнародними партнерами та знижує шанси на отримання фінансової допомоги;

- відсутність розвинутої інфраструктури для залучення інвестицій та підтримки малих та середніх підприємств, що також ускладнює розвиток економіки та зменшує можливості отримати фінансову допомогу від міжнародних партнерів;

- відсутність достатньої прозорості та ефективності використання фінансових ресурсів. Брак чіткого механізму контролю та нагляду над витратами коштів може призвести до неефективного використання фінансових ресурсів та корупційних схем.

Ці проблеми потребують серйозної уваги та розв'язання з боку української влади та інших зацікавлених сторін для забезпечення стабільності та зростання економіки країни, а також збільшення можливостей отримання фінансової підтримки від міжнародних партнерів.

ВИСНОВКИ

Отже, міжнародна фінансова допомога є важливим джерелом фінансування для України в умовах війни. Проте недостатня прозорість та ефективність використання коштів, а також системні проблеми української економіки є перешкодами для отримання більших обсягів фінансової допомоги від міжнародних партнерів. Та, попри це, після закінчення війни Україна буде необхідна значна фінансова допомога для відновлення країни та модернізації її економіки. Широка міжнародна підтримка та потужне фінансове плече є ключовими факторами успішного відновлення України до рівня, що дасть змогу стати повноправним членом ЄС.

Тому важливо зазначити, щоб і надалі отримувати фінансову допомогу від міжнародних партнерів у воєнний та повоєнний періоди, Україні необхідно дотримуватись таких рекомендацій:

- підвищувати рівень боротьби з корупцією: Україна повинна забезпечити чесне та прозоре управління фінансовими ресурсами та підвищити рівень прозорості влади. Це стане додатковим стимулом для міжнародних партнерів надавати фінансову допомогу;

- здійснювати реформи в економіці, щоб забезпечити стабільний економічний розвиток та здатність вчасно виконувати свої фінансові зобов'язання перед міжнародними партнерами. Це дасть змогу підтримувати стабільність в країні та збільшувати довіру міжнародних партнерів до України;

- забезпечувати ефективне використання наданих фінансових ресурсів. Для цього необхідно встановлювати механізми моніторингу та оцінювання результатів використання фінансової допомоги та забезпечувати прозору звітність стосовно використання цих ресурсів;

- посилювати дипломатичні зв'язки: Україна повинна забезпечити належний рівень співпраці з міжнародними партнерами та встановити партнерські стосунки з іншими країнами.

Ці та інші заходи безперечно впливатимуть на перспективи вступу до ЄС, можливість проведення конструктивного діалогу з міжнародними партнерами на паритетних засадах, а також на отримання підтримки та допомоги від міжнародних партнерів у відновленні країни.

Список використаних джерел

1. Маршук Л.М., Бабюк А.В., Страпачук Л.В. Вплив міжнародних інституцій на фінансовий стан України в умовах воєнного часу. *Економіка і суспільство*. 2022. Вип. 37. С. 22-27. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1193/1150>
2. Самойлюк М., Репко М. Підтримка на 2 трильйони: хто і як допомагає українській економіці. *Економічна правда*. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/05/10/686844/>
3. Ukraine Support Tracker Data. *Kiel Institute for the World Economy*. URL: <https://www.ifw-kiel.de/publications/datasets/ukraine-support-tracker-data-17410/>
4. Мінфін: 30 років співпраці зі Світовим банком. *Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/minfin-30-rokiv-spivpratsi-zi-svitovym-bankom>
5. Грант у розмірі 200 мільйонів доларів США, підтриманий Світовим банком, допоможе відновити енергетичну інфраструктуру України. *The World Bank*. 2023. URL: <https://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2023/04/12/200-million-grant-supported-by-the-world-bank-will-help-repair-energy-infrastructure-in-ukraine>
6. Допомога міжнародних фінансових інститутів Україні. Моніторинг 26.03-30.04.2023 року. *Національний інститут стратегічних досліджень*. 2023. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/dopomoha-mizhnarodnykh-finansovykh-instytutiv-ukrayini-monitorynh-2603>
7. Україна отримала від Канади \$733 мільйони. *Мінфін*. 2022. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2022/06/17/87283792/>
8. Інноваційні основи відновлення та розвитку країн після збройних конфліктів. *Інноваційний вимір: колективна монографія / за ред. В.А. Омеляненка*. Суми, 2022. 280 с.
9. Ватаманюк-Зелінська У.З., Чепіль Ю.Б., Дунець І.А. Фінансування заходів державної політики у сфері зайнятості населення України в період військового конфлікту з рф. *Ефективна економіка*. 2022. № 12. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/879/888>
10. Ватаманюк-Зелінська У.З., Куришко Н.В. Фінансове забезпечення соціальних гарантій для внутрішньо переміщених осіб в умовах воєнного стану. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 1. С. 28-35. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/945/954>
11. Ватаманюк-Зелінська У.З., Ситник Н.С., Стасишин А.В., Круглякова В.В. Бюджетний менеджмент. Львів, 2021. 511 с.

References

1. Marshuk L.M., Babiuk A.V., Strapachuk L.V. The influence of international institutions on the financial condition of Ukraine in wartime conditions. *Economy and society*. 2022. vol. 37, pp. 22-27. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1193/1150> (in Ukrainian).
2. Samoiliuk M., Repko M. Support for 2 trillion: who and how helps the Ukrainian economy. *Economic truth*. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/05/10/686844/> (in Ukrainian).
3. Ukraine Support Tracker Data. *Kiel Institute for the World Economy*. URL: <https://www.ifw-kiel.de/publications/datasets/ukraine-support-tracker-data-17410/>
4. Ministry of Finance: 30 years of cooperation with the World Bank. *The only web portal of executive authorities of Ukraine*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/minfin-30-rokiv-spivpratsi-zi-svitovym-bankom> (in Ukrainian).
5. A \$200 million grant supported by the World Bank will help restore Ukraine's energy infrastructure. *The World Bank*. URL: <https://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2023/04/12/200-million-grant-supported-by-the-world-bank-will-help-repair-energy-infrastructure-in-ukraine> (in Ukrainian).
6. Assistance of international financial institutions to Ukraine: monitoring from March 26 to April 30, 2023. *National Institute of Strategic Studies*. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/dopomoha-mizhnarodnykh-finansovykh-instytutiv-ukrayini-monitorynh-2603> (in Ukrainian).
7. Ukraine received \$733 million from Canada. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2022/06/17/87283792/> (in Ukrainian).
8. Innovative foundations of recovery and development of countries after armed conflicts. *Innovative dimension: collective monograph / ed. V. A. Omelianenko*. Sumy, 2022. 280 p. (in Ukrainian).
9. Vatamaniuk-Zelinska U.Z., Chepil Y.B., Dunets I.A. Financing of state policy measures in the sphere of employment of the population of Ukraine during the military conflict with the Russian Federation. *Efficient economy*. 2022. № 12. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/879/888> (in Ukrainian).
10. Vatamaniuk-Zelinska U.Z., Kuryshko N.V. Financial provision of social guarantees for internally displaced persons under the conditions of the state of martial. *Investments: practice and experience*. 2023. № 1. pp. 28-35. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/945/954> (in Ukrainian).
11. Vatamaniuk-Zelinska U.Z., Sytnyk N.S., Stasyshyn A.V., Kruhliakova V.V. Budget management. Lviv, 2021. 511 p. (in Ukrainian).

Uliana VATAMANIUK-ZELINSKA

Doctor of Economics, Professor, Ivan Franko National University of Lviv

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4971-5763>

e-mail: watamanyuk@ukr.net

Nataliia BUNDZ

student, Ivan Franko National University of Lviv

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0009-9130>

e-mail: natalyabundz@ukr.net

ANALYTICAL ASSESSMENT OF THE VOLUME OF INTERNATIONAL FINANCIAL ASSISTANCE FOR UKRAINE DURING THE WAR PERIOD

The purpose of the paper is to carry out an analytical assessment of the amount of financial aid from international partners received by Ukraine under martial law within the framework of international cooperation and, on this basis, to determine the conditions for its further involvement for the purpose of post-war reconstruction of our state. By analyzing, systematizing and summarizing the scientific works of many economists, researchers and analysts, the essence of international financial aid was determined, its main forms were considered, and the amount of financial support received by Ukraine from international partners for the period from January 24, 2022, to February 24, 2023, was analyzed. It was found that the most desirable form of financial support for Ukraine is grants, therefore the study focused on the help provided by international partners in the form of grants. In more detail, attention is focused on financial assistance from international financial organizations, in particular the International Monetary Fund and the World Bank. The main problems that largely prevent Ukraine from receiving larger amounts of financial aid from international partners are highlighted. These are, in particular, the insufficiently good results of the fight against corruption, the unfinished reform of the economy and the budget system, the low level of trust in the Ukrainian authorities and the lack of transparency in the activities of power structures, the lack of proper transparency and efficiency in the use of budget financial resources, etc. As a result of the study, key recommendations were highlighted that will affect the prospects of Ukraine's accession to the EU - this is the possibility of conducting a constructive dialogue with international partners on a parity basis, as well as the possibility of support and assistance from international partners in the restoration of our country. Prospects for further scientific research will include such directions as evaluating the results of the implementation of international financial aid programs to Ukraine during the war and post-war periods, in particular in terms of achievements (advantages and disadvantages); assessment of the effectiveness of the use of the received funds; analysis of new financial instruments used by international partners in providing aid, etc.

Keywords: financial resources, international financial aid, grants, loans, war